

Primària

Plàstica 3

Programació didàctica

Índex

1. Objectius generals d'Educació Primària.
2. Objectius de l'àrea de Plàstica 3r EP.
3. Descriptors.
4. Contribució de l'àrea al desenvolupament de les competències bàsiques.
5. Organització i seqüenciació de continguts.
6. Criteris metodològics i estratègies didàctiques generals a utilitzar en l'àrea.
7. Activitats complementàries.
8. Criteris d'avaluació.
9. Estàndards d'aprenentatge.
10. Evidències per al portfolio.
11. Criteris de qualificació i promoció.
12. Recursos didàctics.
13. Mesures d'atenció a la diversitat i inclusió.
14. Avaluació de la programació didàctica.

OBJECTIUS GENERALS D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

L'Educació Primària ha de contribuir a desenvolupar les capacitats que permetin a l'alumnat:

- a) Conèixer els valors i les normes de convivència per actuar d'acord amb aquestes, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar una actitud responsable i solidària que afavoreixi un clima propici per a la llibertat personal, l'aprenentatge i la convivència.
- c) Desenvolupar hàbits de treball individual i col·lectiu, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, responsabilitat, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge.
- d) Adquirir habilitats per a la prevenció i la resolució pacífica de conflictes, que li permetin actuar amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb els quals es relaciona.
- e) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats de dones i homes, i la no-discriminació de persones amb discapacitat.
- f) Conèixer i utilitzar adequadament la llengua catalana i la llengua castellana, tant oralment com per escrit, de manera que puguin ser emprades com a llengües de comunicació i d'aprenentatge.
- g) Adquirir la competència comunicativa necessària en una llengua estrangera per desenvolupar-se en situacions quotidianes.
- h) Adquirir l'hàbit de la lectura com una via d'accés a la informació, al coneixement i al plaer.
- i) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història, el patrimoni artístic i cultural, especialment els corresponents a les Illes Balears i els dels altres territoris de parla catalana, reforçant així el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català, i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.
- j) Valorar la tasca ben feta com a condició necessària per a l'aprofitament eficaç dels aprenentatges.
- k) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixin la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la vida quotidiana.
- l) Conèixer i valorar l'entorn natural, social i cultural i així contribuir a despertar actituds i hàbits positius per aplicar-los a l'entorn immediat i mediat.
- m) Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la informació i de la comunicació i desenvolupar un esperit crític davant els missatges que rep i elabora.
- n) Iniciar-se en la valoració i en la producció de les diverses manifestacions artístiques, com a mitjà d'expressió i comprensió per desenvolupar la sensibilitat estètica i la comunicació en aquests llenguatges.
- o) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport com a mitjans per afavorir el desenvolupament personal i social.
- p) Conèixer i valorar els altres éssers vius i adoptar maneres de comportament que afavoreixin la seva cura.
- q) Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.
- r) Adquirir els elements bàsics d'una correcta educació viària i actituds de respecte que incideixen en la prevenció d'accidents de tràfic.

OBJECTIUS DE L'ÀREA DE PLÀSTICA 3r EP

1. Identificar els elements d'una imatge.
2. Elaborar una història seqüenciada a partir de dibuixos en els quals apareguin diàlegs representats en bafarades.
3. Cercar, seleccionar, copiar i aferrar imatges d'Internet en un altre document.
4. Observar com es crea el cine d'animació.
5. Utilitzar la unitat del centímetre amb els segments.
6. Dibuixar amb regla rectes perpendiculars, paral·leles i obliqües.
7. Conèixer i representar una circumferència i un cercle.
8. Assenyalar els elements bàsics de la circumferència.
9. Conèixer els tipus d'angles i representar-los: rectes, aguts i obtusos.
10. Identificar les simetries en les composicions modulars.
11. Conèixer i analitzar el concepte de textura i identificar dos tipus de textures: naturals i artificials.
12. Conèixer alguns temes dins de la pintura al llarg de la història: la natura morta.
13. Aprendre a utilitzar les pintures al tremp amb el procediment correcte.
14. Analitzar i dibuixar el volum en formes planes fent ús del clarobscur.

DESCRIPTORS

COMPETÈNCIA	INDICADORS	DESCRIPTORS
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Cura de l'entorn mediambiental i dels éssers vius	<ul style="list-style-type: none"> • Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa. • Comprometre's amb l'ús responsable dels recursos naturals per promoure un desenvolupament sostenible. • Respectar i preservar la vida dels éssers vius del seu entorn. • Prendre consciència dels canvis produïts per l'home en l'entorn natural i les repercussions per a la vida futura.
	Vida saludable	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar i promoure hàbits de vida saludable quant a l'alimentació i a l'exercici físic. • Generar criteris personals sobre la visió social de l'estètica del cos humà i cuidar-lo de manera saludable.
	La ciència en el dia a dia	<ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer la importància de la ciència en la nostra vida quotidiana. • Aplicar mètodes científics rigorosos per millorar la comprensió de la realitat circumdant. • Manejar els coneixements sobre <i>ciència i tecnologia</i> per solucionar problemes i comprendre el que passa al nostre voltant.
	Maneig d'elements matemàtics	<ul style="list-style-type: none"> • Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context. • Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.
	Raonament lògic i resolució de problemes	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura. • Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics. • Aplicar les estratègies de resolució de problemes a qualsevol situació problemàtica.

<i>Comunicació lingüística</i>	Comprensió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Comprendre el sentit dels textos escrits. • Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats... • Gaudir amb la lectura.
	Expressió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Expressar oralment, de manera ordenada i clara, qualsevol tipus d'informació. • Utilitzar el coneixement de les estructures lingüístiques, normes ortogràfiques i gramaticals per elaborar textos escrits. • Compondre diferents tipus de textos creativament amb sentit literari.
	Normes de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> • Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor... • Manejar elements de comunicació no verbal, o en diferents registres en les diverses situacions comunicatives.
	Comunicació a altres llengües	<ul style="list-style-type: none"> • Entendre el context sociocultural de la llengua, així com la seva història amb vistes a fer-ne un millor ús. • Mantenir converses en altres llengües sobre temes quotidians en diferents contextos. • Utilitzar els coneixements sobre la llengua per cercar informació i llegir textos en qualsevol situació. • Produir textos escrits de diversa complexitat per fer-ne ús en situacions quotidianes o assignatures diverses.
<i>Competència digital</i>	Tecnologies de la informació	<ul style="list-style-type: none"> • Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació. • Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la seva fiabilitat. • Elaborar i publicitar informació pròpia derivada d'informació obtinguda a través de mitjans tecnològics.
	Comunicació audiovisual	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitzar els diferents canals de comunicació audiovisual per transmetre informacions diverses. • Comprendre els missatges que vénen dels mitjans de comunicació.

	Utilització d'eines digitals	<ul style="list-style-type: none"> • Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement. • Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per millorar el treball i facilitar la vida diària. • Aplicar criteris ètics en l'ús de les tecnologies.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Respecte per les manifestacions culturals pròpies i alienes	<ul style="list-style-type: none"> • Mostrar respecte envers les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial. • Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural. • Appreciar els valors culturals del patrimoni natural i de l'evolució del pensament científic.
	Expressió cultural i artística	<ul style="list-style-type: none"> • Expressar sentiments i emocions des de codis artístics. • Appreciar la bellesa de les expressions artístiques i en l'entorn quotidià. • Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Educació cívica i constitucional	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola. • Identificar les implicacions que té viure en un estat social i democràtic de dret ratificat per una norma suprema anomenada Constitució espanyola.
	Relació amb els altres	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes. • Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establerts. • Reconèixer riquesa en la diversitat d'opinions i idees.
	Compromís social	<ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors. • Concebre una escala de valors pròpia i actuar-hi d'acord. • Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte als diferents ritmes i potencialitats. • Involucrar-se o promoure accions amb una finalitat social.

<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Autonomia personal	<ul style="list-style-type: none"> • Optimitzar recursos personals basant-se en les fortaleces pròpies. • Assumir les responsabilitats encomanades i donar-ne compte. • Ser constant en el treball superant les dificultats. • Dirimir la necessitat d'ajuda en funció de la dificultat de la tasca.
	Lideratge	<ul style="list-style-type: none"> • Gestionar el treball del grup coordinant tasques i temps. • Encomanar entusiasme per la tasca i confiança en les possibilitats d'assolir objectius. • Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals.
	Creativitat	<ul style="list-style-type: none"> • Generar possibilitats noves i divergents des de coneixements previs del tema. • Configurar una visió de futur realista i ambiciosa. • Trobar possibilitats en l'entorn que altres no aprecien.
	Emprenedoria	<ul style="list-style-type: none"> • Optimitzar l'ús de recursos materials i personals per a la consecució d'objectius. • Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves. • Assumir riscos en el desenvolupament de les tasques o els projectes. • Actuar amb responsabilitat social i sentit ètic en el treball.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Perfil d'aprenent	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives... • Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples. • Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge. • Generar estratègies per aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.
	Eines per estimular el pensament	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent... • Desenvolupar estratègies que afavoreixin la comprensió rigorosa dels continguts.

	Planificació i avaluació de l'aprenentatge	<ul style="list-style-type: none"> • Planificar els recursos necessaris i els passos a realitzar en el procés d'aprenentatge. • Seguir els passos establerts i prendre decisions sobre els passos següents en funció dels resultats intermedis. • Avaluar la consecució d'objectius d'aprenentatge. • Prendre consciència dels processos d'aprenentatge.
--	--	---

CONTRIBUCIÓ DE L'ÀREA AL DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Descripció del model competencial.

Treballar per competències a l'aula implica una reflexió i una reconfiguració dels continguts des d'un enfocament d'aplicació que permeti entrenar-les. Les competències no s'estudien ni s'ensenyen, s'entrenen. Per fer-ho, generarem tasques d'aprenentatge on afavorirem en els alumnes l'aplicació del coneixement mitjançant metodologies d'aula actives.

Abordar cada competència de manera global en cada unitat didàctica és inabastable. Per això cada una s'estructura en indicadors, grans pilars que permeten descriure-la d'una manera més precisa. Podem trobar entre tres i sis indicadors per competència.

L'indicador és encara massa general. Per això el descompondrem en allò que anomenem descriptors de la competència que "descriuen" l'alumne competent en aquest àmbit. Per cada indicador trobarem entre tres i sis descriptors redactats en infinitiu.

En cada unitat didàctica concretarem el descriptor en assoliments competencials redactats en tercera persona de present indicatiu. L'assoliment serà l'aspecte concret de la competència que podrem entrenar i avaluar de manera explícita en la unitat, serà concret i objectivable i ens indicarà què hem d'entrenar i observar en les activitats dissenyades.

Per desenvolupar-la, partim d'un marc de descriptors competencials definit per al projecte aplicable a totes les assignatures i cursos.

Respectant el tractament específic en algunes àrees, els **elements transversals**, com ara, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació, l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional es treballaran des de totes les àrees possibilitant i fomentant que el procés d'ensenyament-aprenentatge dels alumnes sigui tan complet com sigui possible.

D'una altra banda, el desenvolupament de **valors** presents també en totes les àrees ajudarà que els nostres alumnes aprenguin a sortir-se'n des d'uns determinats valors que construeixen una societat ben consolidada on tothom pugui viure.

La diversitat d'alumnes amb els seus estils d'aprenentatge diferent ens menarà a treballar des de les **diferents potencialitats** amb què comptem, basant-nos sempre en les seves fortaleses per poder donar resposta a les seves necessitats.

En l'àrea de Plàstica.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

El desenvolupament d'aquesta competència en aquesta àrea curricular ens permet entendre, conèixer i investigar per endinsar-nos en el coneixement artístic que permet el gaudi de la plàstica i l'estètica des d'un raonament lògic, utilitzant elements d'aquesta competència.

Així mateix, la tecnologia de la informació farà possible que l'alumnat desenvolupi la seva capacitat artística.

Els descriptors que treballarem fonamentalment seran:

- Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.
- Respectar i preservar la vida dels éssers vius del seu entorn.
- Prendre consciència dels canvis produïts per l'home en l'entorn natural i les repercussions per a la vida futura.

- Generar criteris personals sobre la visió social sobre l'estètica del cos humà davant la cura saludable del mateix.
- Reconèixer la importància de la ciència en la nostra vida quotidiana.
- Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.
- Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.
- Aplicar les estratègies de resolució de problemes a qualsevol situació problemàtica.

Comunicació lingüística

Aquesta competència ajudarà a disposar d'aquelles habilitats i actituds que permeten accedir a diferents manifestacions, així com destreses comunicatives per poder elaborar idees i sentiments propis i aliens sobre produccions artístiques, sobre la realitat que ens envolta des d'una perspectiva estètica. Es tracta, per tant, de dotar els alumnes d'unes eines que facilitin l'expressió i la comunicació per percebre, comprendre i enriquir-se amb les diferents realitats i produccions del món de l'art i de la cultura utilitzant l'instrument del llenguatge com a mitjà de la comunicació i l'expressió en les seves múltiples facetes.

Procurarem entrenar almenys un descriptor en cada una de les unitats didàctiques.

Els descriptors que utilitzarem seran:

- Comprendre el sentit dels textos escrits.
- Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats...
- Divertir-se amb la lectura.
- Expressar oralment de manera ordenada i clara qualsevol tipus d'informació.
- Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...
- Manejar elements de comunicació no verbal, o en diferents registres en diverses situacions comunicatives.
- Entendre el context sociocultural de la llengua, així com la seva història per a un millor ús de la mateixa.
- Utilitzar els coneixements sobre la llengua per cercar informació i llegir textos en qualsevol situació.

Competència digital

Aquesta competència pretén que l'alumnat aprengui a utilitzar de forma responsable les possibilitats que el món digital ens ofereix també per al desenvolupament de les capacitats artístiques en l'alumnat. Serà fonamental donar eines perquè l'alumnat creï les seves produccions i això implica un coneixement bàsic de les diferents manifestacions culturals i artístiques en els diferents plans que ens porten des de produccions convencionals a produccions digitals.

En l'àrea de Plàstica entrenarem els següents descriptors:

- Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.
- Utilitzar els diferents canals de comunicació audiovisual per transmetre informacions diverses.
- Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.
- Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.
- Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per millorar el treball i facilitar la vida diària.
- Aplicar criteris ètics en l'ús de les tecnologies.

Consciència i expressions culturals

Aquesta competència condueix a l'alumnat a conèixer, comprendre, apreciar i valorar de manera crítica les manifestacions i expressions culturals que vagi trobant en el seu entorn proper i no tan proper. Exigeix valorar la llibertat d'expressió, el dret a la diversitat cultural i la importància del diàleg intercultural amb els altres.

Els descriptors que entrenarem en aquesta competència són:

- Mostrar respecte envers les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.
- Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural.
- Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.
- Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i en l'entorn quotidià.
- Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.

Competències socials i cíviques

L'àrea de Plàstica ens ofereix la possibilitat d'unir expressió artística i diversitat cultural, ens permet fomentar i encarrilar realitats diverses de la nostra societat que poden confluïr en el respecte i l'estima de la creativitat implícita d'idees, experiències, i sentiments a través de diferents mitjans artístics. Els indicadors d'aquesta competència poden facilitar l'entrenament de cada un dels descriptors que enunciam a continuació:

- Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.
- Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.
- Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establerts.
- Reconèixer riquesa en la diversitat d'opinions i idees.
- Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.
- Concebre una escala de valors pròpia i actuar-hi d'acord.
- Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte als diferents ritmes i potencialitats.
- Involucrar-se o promoure accions amb una finalitat social.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

L'àrea de Plàstica implica una iniciativa i una actitud d'emprenedoria, ja que comporta en si mateixa el fet de produir a partir d'idees, sentiments, realitats pròpies o alienes... planificar, ajustar, i avaluar els processos necessaris per assolir uns resultats en qualsevol dels àmbits.

En aquest cas, els descriptors a entrenar serien:

- Optimitzar recursos personals basant-se en les fortaleces.
- Assumir les responsabilitats encomanades i donar-ne compte.
- Ser constant en la feina i superar les dificultats.
- Gestionar el treball del grup coordinant les tasques i els temps.
- Prioritzar la consecució d'objectius grupals als interessos personals.
- Generar possibilitats noves i divergents des dels coneixements previs del tema.
- Configurar una visió de futur realista i ambiciosa.
- Mostrar iniciativa personal per engegar o promoure accions noves.

Aprendre a aprendre

L'àrea de Plàstica comporta que la competència d'aprendre a aprendre afavoreix cada una de les bases d'aquesta assignatura. La metodologia que s'utilitza en aquesta àrea està relacionada amb una part de treball col·laboratiu i una part de treball individual si parlem de produccions pròpies de l'alumnat. Aquesta competència ens duu a transmetre a l'alumnat la necessitat de perseverança en l'aprenentatge com un element enriquidor en la vida personal i social, ja que serà una manera d'entrenar l'esforç i les metes a curt, mitjà i llarg termini.

Els descriptors que utilitzarem per entrenar aquesta competència seran:

- Identificar potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives...
- Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.
- Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...
- Desenvolupar estratègies que afavoreixin la comprensió rigorosa dels continguts.
- Planificar recursos necessaris i passos a realitzar en el procés d'aprenentatge.

- Seguir els passos establerts i prendre decisions sobre els passos següents en funció dels resultats intermedis.
- Avaluar la consecució d'objectius d'aprenentatge.
- Prendre consciència dels processos d'aprenentatge.

ORGANITZACIÓ I SEQÜENCIACIÓ DE CONTINGUTS

Bloc 1. Educació audiovisual.

Imatge fixa: anàlisi. El còmic.

Imatge digital: recerca d'imatges.

El cine d'animació: procés per a la creació d'una pel·lícula.

Bloc 2. Dibuix geomètric.

Mesures: el centímetre.

Suma de segments.

Rectes paral·leles, perpendiculars i obliqües.

La circumferència i el cercle.

Elements bàsics: centre, radi, diàmetre, corda i arc.

Comparació i classificació d'angles: rectes, aguts, obtusos.

Transformacions geomètriques: translacions, girs i simetries.

Bloc 3. Expressió artística.

El pla com a element configurador de la forma.

El color: colors primaris (magenta, groc i cian).

La textura: textures naturals i artificials.

Temes a la pintura: la natura morta.

Tècniques i materials: les pintures al tremp.

Volum: representació bidimensional del volum. El clarobscur.

CRITERIS METODOLÒGICS I ESTRATÈGIES DIDÀCTIQUES GENERALS A UTILITZAR EN L'ÀREA

Treballar de manera competencial a l'aula suposa un canvi metodològic important; el docent passa a ser un gestor de coneixement dels alumnes i l'alumne adquireix un grau de protagonisme més gran.

En concret en l'àrea de Plàstica:

El procés d'aprenentatge en l'ésser humà no pot ser enfora del desenvolupament de les seves facetes artístiques que li serveixen com un medi d'expressió de les seves idees, pensaments i sentiments. Des d'aquesta perspectiva, entendre, conèixer i investigar des d'edats primerenques els fonaments dels esmentats llenguatges permetrà a l'alumnat el desenvolupament de l'atenció, la percepció, la intel·ligència, la memòria, la imaginació i la creativitat. A més, el coneixement

plàstic permetrà el gaudi del patrimoni cultural i artístic, en valorar i respectar les aportacions que s'hi han anat afegint.

L'alumnat del segle XXI no pot ser enfora del coneixement de les tecnologies pròpies d'aquest segle; per aquest motiu, tindrà la possibilitat d'aprendre a utilitzar de manera responsable les possibilitats que les tecnologies de la informació i la comunicació ofereixen per al desenvolupament de les capacitats artístiques en l'alumnat.

Hem de tenir en compte que cada alumne parteix d'unes fortalezes individuals, per la qual cosa serà necessari posar en joc diferents habilitats perquè l'alumne conegui on es troben les seves fortalezes.

Cada una de les fortalezes individuals de l'alumnat ens ajudarà a definir el predomini de cada una de les seves intel·ligències. Per això, les tasques a realitzar estaran pensades des de la **Teoria de les Intel·ligències Múltiples** com a possibilitat perquè tot l'alumnat arribi a adquirir tots els aspectes que necessiten per poder desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

En aquesta àrea els alumnes s'inicien en el coneixement i l'estima del fet cultural en general, per la qual cosa hauran de formar-se en habilitats i actituds que permetin accedir a manifestacions artístiques que els menin a poder desenvolupar la seva capacitat crítica.

El **treball en grup col·laboratiu** serà una forma d'entrenar les diferents habilitats i destreses per arribar al desig i la voluntat de conrear la pròpia capacitat estètica i creadora amb un interès per participar en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat com d'altres comunitats.

Els continguts de l'àrea de Plàstica s'organitzen al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats a un **context real**. Serà important treballar la part competencial de manera que el coneixement es transformi en acció i aplicar-lo a projectes reals propers a l'alumnat.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Pel que fa a les activitats complementàries, convé reflexionar sobre aquestes quatre qüestions:

S'han assolit els objectius proposats a partir de les activitats realitzades?

Com han resultat les activitats?

Quines han agradat més?

Quines propostes de millora podem assenyalar?

CRITERIS D'AVUACIÓ

Bloc 1. Educació audiovisual.

1. Aproximar-se a la lectura d'una imatge identificant-ne els elements fonamentals.
2. Crear una historieta i seqüenciar-la per mitjà de dibuixos en els quals s'incorporen diàlegs dels personatges per mitjà de bafarades.
3. Cercar imatges digitals a Internet, seleccionar-les, copiar-les i aferrar-les en un altre document, tenint en compte les normes de difusió d'aquestes.
4. Conèixer el procediment en la creació del cine d'animació.

Bloc 2. Dibuix geomètric.

1. Reproduir i sumar segments que prèviament han estat mesurats utilitzant com a unitat el centímetre.
2. Dibuixar per aproximació, utilitzant el regle, rectes perpendiculars, paral·leles i obliqües.
3. Diferenciar els conceptes de circumferència i cercle associant-los als conceptes de línia i pla.
4. Identificar els elements bàsics de la circumferència.
5. Assenyala i diferencia angles rectes, aguts i obtusos.
6. Diferenciar la repetició per translació i simetria en composicions modulars.

Bloc 3. Expressió artística.

1. Identificar el pla com un element configurador de la forma, tant en obres artístiques com en produccions pròpies.
2. Enumerar els colors primaris coneixent per què han adquirit aquesta denominació.
3. Definir de manera oral i escrita el concepte de textura, i identificar la diferència entre textures naturals i artificials.
4. Reconèixer la natura morta com un dels temes dins de la pintura al llarg de la història, reproduint paisatges reals o imaginaris.
5. Utilitzar les pintures al tremp en les seves composicions coneixent el procediment per al seu ús.
6. Representar el volum en formes planes fent ús del clarobscur.

ESTÀNDARDS D'APRENTATGE

Bloc 1. Educació audiovisual.

- 1.1. Analitza oralment i per escrit de manera senzilla imatges fixes atenent a la mida (gros-petit), format (horitzontal-vertical), tema, i elements (figures, fons...).
- 2.1. Inventar una historieta, la seqüència i dibuixa diverses seqüències que incorpora el diàleg dels personatges mitjançant bafarades.
- 3.1. Cerca imatges a Internet, les selecciona, les copia i les aferra en un altre document per modificar la seva mida posteriorment.
- 3.2. Coneix i valora la importància de les normes de difusió i publicació d'imatges.
- 4.1. Coneix els passos bàsics per a la creació d'una pel·lícula d'animació (idea, guió, *story board*, elaboració de seqüències, sonorització, muntatge...).
- 4.2. Elabora un *story board* per a un curtmetratge d'animació.

Bloc 2. Dibuix geomètric.

- 1.1. Mesura i després reproduïx segments a partir de mesures expressades en centímetres.
- 1.2. Suma segments gràficament utilitzant el regle.
- 2.1. Dibuixa per aproximació amb el regle grups de rectes paral·leles, perpendiculars i obliqües.
- 2.2. Realitza una composició que després pinta utilitzant trames de rectes paral·leles i perpendiculars.
- 3.1. Compon imatges amb cercles i circumferències utilitzant com plantilles objectes quotidians.
- 4.1. Dibuixa i pinta circumferències amb plantilles que després secciona utilitzant els conceptes de radi, diàmetre, corda i arc.
- 5.1. Dibuixa angles rectes, aguts i obtusos utilitzant el regle.
- 6.1. Analitza i repeteix estructures modulars (sèries) realitzades amb quadrats i triangles per translació i simetria.

Bloc 3. Expressió artística.

- 1.1. Coneix les possibilitats expressives del pla com a configurador de la forma.
- 1.2. Identifica l'ús del pla en obres artístiques d'artistes del segle XX.
- 1.3. Realitza composicions utilitzant plans per configurar diferents formes.
- 2.1. Comprèn el perquè de la identificació dels colors magentes, cian i groc com colors primaris.
- 2.2. Utilitza els colors primaris en la creació de produccions gràfiques pròpies.
- 3.1. Coneix el concepte de textura i ho defineix de manera oral i escrita.
- 3.2. Identifica en la naturalesa diferents textures i sap expressar-ho utilitzant un vocabulari específic.
- 3.3. Reconeix en el seu entorn textures creades de manera artificial i expressa les seves característiques amb un vocabulari apropiat.
- 4.1. Identifica la natura morta en obres de diferents artistes i percep les diferències de representació en obres barroques i del segle XX.
- 4.2. Realitza dibuixos de natures mortes a partir d'instal·lacions que realitza el docent en la classe.
- 5.1. Utilitza les pintures al tremp de manera apropiada coneixent les possibilitats que ofereix aquest material.
- 5.2. Comprèn la necessitat de mantenir l'ordre i la neteja tant durant el procés de creació com al final.
- 6.1. Comprèn que el clarobscur és una tècnica per representar el volum en obres gràfiques.
- 6.2. Representa objectes senzills a les quals dona volum utilitzant el clarobscur.

EVIDÈNCIES PER AL PORTFOLIO

Per registrar les evidències d'aprenentatge vinculades als estàndards utilitzarem portfolios d'aprenentatge a l'aula. Al llarg de les diferents unitats didàctiques anirem planificant la realització i la recollida de productes que mostri el nivell de consecució de l'estàndard i en detall l'evolució al llarg del curs.

El portfolio és una eina que permet avaluar el procés d'aprenentatge que consisteix fonamentalment en la recollida d'evidències de l'evolució de l'alumne; pot pautar-se la recollida d'evidències o deixar que l'alumne seleccioni quins vol mostrar. Cada evidència duu una reflexió afegida sobre el treball realitzat, les dificultats trobades i els objectius de millora personal. El document del portfolio pot fer-se en paper o en format digital.

A l'annex d'avaluació es presenta un possible guió per realitzar.

Les evidències que podem recollir en l'àrea de Plàstica poden ser:

- Exercicis del llibre o de la guia que treballin sobre els estàndards definits en la unitat.
- Proves escrites que recullin els estàndards d'aprenentatge.
- Productes acabats derivats de tasques aplicades en context real.
- Dibuixos que representin allò que han après.
- Diferents eines d'autoavaluació i coavaluació del treball fet a l'aula.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ I PROMOCIÓ

En cada avaluació.

EINES D'AVALUACIÓ	PERCENTATGE EN LA QUALIFICACIÓ
Eines d'avaluació del treball competencial	
Proves d'avaluació escrites	
Evidències dels estàndards d'aprenentatge	
Qualificació total	

Al final del curs:

	PERCENTATGE EN LA NOTA FINAL
1a avaluació	
2a avaluació	
3a avaluació	
Portfolio d'aprenentatge	
Qualificació total	

RECURSOS DIDÀCTICS

Sugerim l'ús dels materials següents:

- Llapis, goma d'esborrar, llapis de colors, ceres blanques, retoladors, pintures al tremp, regle, compàs, tisores, goma d'aferrar, pinzells, plastilina.
- Material reciclat: teles, *brics*, paper d'alumini i macarrons.
- Material reciclat: revistes, diaris, clips, cartó, paper d'alumini, paper de colors, xapes, taps, teles...
- Ordinadors.
- Material digital: Vídeos i puzles d'obres d'art, activitats interactives compositives, activitats de tècniques plàstiques amb barra d'eines.
- Consulta de pàgines web i activitats de reforç i ampliació per atendre la diversitat de l'alumnat.

MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ

Descripció del grup després de l'avaluació inicial

Nombre d'alumnes:

Funcionament del grup (parlen molt, canvien amb facilitat de activitat...):

Quines fortaleeses identifiquis en el grup quant al desenvolupament d'objectius curriculars?

Quines necessitats identifiquis i com les abordaràs? (*Planificació d'estratègies metodològiques, gestió d'aula, estratègies de seguiment de l'eficàcia de mesures...*)

Quines fortaleeses identifiquis en el grup quant a aspectes competencials?

Necessitats individuals

Quins són els alumnes que necessiten més seguiment o una personalització d'estratègies en el procés d'aprenentatge? (*Tenir en compte els alumnes amb necessitats educatives, amb altes capacitats, i altres amb necessitats no diagnosticades però que requereixen atenció específica perquè es troben en risc, per la seva història familiar...*).

Quines mesures organitzatives adoptaràs? (*Planificació de reforços, ubicació d'espais, gestió de temps grupals per afavorir la intervenció individual*).

Quines mesures curriculars adoptaràs? Quins recursos faràs servir?

Quin model de seguiment utilitzaràs amb cada un?

Cada quant i com avaluaràs els seus progressos?

AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

En aquest apartat pretenem promoure la reflexió docent i l'autoavaluació de la realització i el desenvolupament de programacions didàctiques. Per això, en acabar cada unitat didàctica es proposa una seqüència de preguntes que permeten al docent avaluar el funcionament del programat a l'aula i establir estratègies de millora per a la unitat.

De la mateixa manera proposam una eina per a l'avaluació de la programació didàctica en conjunt, es pot realitzar al final de cada trimestre per recollir les millores en els punts següents.

ASPECTES A AVALUAR	A DESTACAR...	A MILLORAR...	PROPOSTES DE MILLORA PERSONAL
Temporalització de les unitats didàctiques			
Desenvolupament dels objectius didàctics			
Maneig dels continguts en la unitat			

Descriptors i assoliments competencials			
Realització de tasques			
Estratègies metodològiques seleccionades			
Recursos			
Claredat en els criteris d'avaluació			
Ús de diverses eines d'avaluació			
Portfolio d'evidències dels estàndards d'aprenentatge			
Atenció a la diversitat			